

בשנת רי"ל בא ר' עזריאל מצוויקא לביתו ואמר שלום עליך ר' עזריאל ועמד מפניו ואמר לכן עמדתי מפני שהוא זקן ואיני רוצה לכתוב כל הטעם: בפ"ב דכתובות (שפג) אגריפס המלך ישעבר לפני הכלה וכו'. ואמר מכאן משמע אם הלך תלמיד לפני רבו או בן לפני אביו ויכול ליישב נגד העולם שעשה לפי תומו אע"פ שהוא מזיד וה"ה דבר אחר שהיא נגד הכבוד מ"מ אינו נקרא עבריינא: אם עוסק בתורה צריך לעמוד לפני ת"ח משום שהוא מצות עשה וצריך להפסיק בתורתו וכן מצאתי ב"ד בס"י רמ"ז (שפד) ואפי' אם הוא עוסק בתורה צריך לעמוד: וזכורני כשרוצה לקבוע השיטה על התוס' זמן, זה אמר בזה השיטה אני חפץ וזה אמר בזה השיטה אני חפץ אמר לבניו איני רוצה שאתם מקפידים על השיטות:

וזכורני שאמר בהורים זקנים שלומדים כל ימיהם צריך לנהוג כבוד בהם והיה משמע אפי' לקרות להם לס"ת בלשון החבר. וכן כבר שמעתי מהר"ר שלמה שפירא זצ"ל ולאחר פטירת הגאון זצ"ל אמר לי אדם נאמן משמיה דהגאון זצ"ל כשיש בחור שהוא נאה במעשיו וחסיד ואין לו מעלה בלימודו לפי דעתו ראוי ליתן לו החבר יותר מאחר שאין הגון במעשיו ואע"פ שיש לו מעלה גדולה בלימודו. מצאתי מזה דלעיל ב"ד בס"י רמ"ז (שפג) ומ"י כיון שהוא חכם קצת ע"ש: וזכורני שבקשתי ממנו ללמוד את בנו שעות בשכר מחמת טעמים שהיו לי והשיב לי ע"י שליח אין חכמה ותבונה נגד השם פ"י לעולם ישכור אדם הטוב שבמלמדים לבנו ואל ילך אחר קורבה או אחר מיעוט שכר וכן מצאתי ב"ד בס"י רמ"ח (שפו) ואם יש כאן מלמד שלומד לתינוקת ובא אחר טוב ממנו וכו': ושאלתי לו קטן שהולך בדרך לא טובה כגון משכב זכר ועובר על לאו לא תגנוב אם מותר ללמדו תורה ואמר הן (שפו): וזכורני שא' אותם הבחורים העשירים המפונקים שעשו להם שולחנות כשיושבין במקומן הופכין השולחן לאי זה צד שירצו ועליו הרבה ספרים לא טוב הם עושים, אדרבה כשמבקש אחר הספר ובא לו בשורח גדול זכור באותו מעשה מה שרוצה ללמוד, כמדומה לי שמצאתי לו סמך ב"ד בס"י ג' (שפג) ולא כאלו שלומדין מתוך עידון וכו': כשמגיד לבחורים ההלכות לא היה מסיים בסוף הפרק אלא הניח קודם הפרק מעט או אמר בפרק שני המשנה ומעט גמרא וגם אינו מניח בתיקו:

ר' אליעזר מטוך הוא בן אחותו של מהר"ח, רמ"ם הוא ר' מנחם ממירשפורק באושטריך והוא תלמידו של ר' יצחק אופנהיים זצ"ל לפי דעתי מקצת שמות שמעתי משאירי מהר"ר אייזיק הלוי זצ"ל [רא"ם הוא ר"א ממעץ כן אמר לי מהר"י ס"ל מינץ יצ"ו וכן אמר לי מהר"ח הוא ר' יחזקיה] כל היכא דכתב הכי נהיגי במתיבתא פ"י הקדמונים הגאונים. יונה א"ר וירא בס' אלו טריפות (שפט), יונה פ"י שם חכם (שצ). וזכורני שאמר הגאון זצ"ל שלומד בחד מקום השם מיונה וכן מצאתי במסכת נדרים בפ"ק (שצא) א"ל רב יונה ה"ט, וכן מצאתי בפ' הוהב (שצב) גבי אונאה ר' יונה אמר אין להן וכן בפרק נערה שנתפ' (שצג) דתני יונה את בתי נתתי. בפ"ק דכתובות (שצד) אסבה כוספריה

שפג) דף י"ז ע"א. שפד) לפנינו רמ"ד. שפג) ג"ז שם וע"י בדרישה סק"ג. שפו) לפנינו רמ"ה. שפו) וע"י חולין קל"ג ע"א כל השונה לתלמיד שאינו הגון נופל בגיהנם וכו', כזורק אבן למרקוליס וכו', וביומא דף ע"ב ע"ב למה זה מחזיר ביד כסיל וכו'. ואפשר דקטן שאני א"צ אליבא דב"ה במס' אדר"ג פ"ב ה"ט דסברי לכל אדם ישנה שהרבה פושעים היו בהם בישראל ונתקרבו לת"ת ויצאו מהם צדיקים חסידים וכשרים. שפח) ומעות דמוכה הוא ולפנינו הוא סוף סי' רמ"ו. שפט) חולין מ"ג ע"ב. שצ) לפי פירש"י ודלא כב"י ביו"ד סי' כ'. שצא) דף ט' ע"ב. שצב) ב"מ ג"ז ע"א. שצג) כתובות מ"ו ע"א. שצד) דף י' ע"א.